

Raadsbesluit

Raadsvergadering: 30 juni 2022

Zaaknummer : 1034277
Team : Ruimtelijk Beleid Heemstede
Portefeuillehouder : N.F. Mulder
Openbaarheid : Actief openbaar

ONDERWERP

Ontwerpbegroting 2023 van de gemeenschappelijke regeling de Omgevingsdienst IJmond en de jaarrekening en het jaarverslag 2021. Tevens een tweede begrotingswijziging 2022.

SAMENVATTING

De gemeente Heemstede is onderdeel van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst IJmond (hierna ODIJ). In dit kader heeft het dagelijks bestuur van de ODIJ de ontwerpbegroting 2023 opgesteld. Daarnaast is een tweede begrotingswijziging 2022 voorgesteld die grotendeels ontstaan is door het later in werking treden van de Omgevingswet (1 januari 2023). De raad wordt gevraagd om hun zienswijze af te geven op de opgestelde ontwerpbegroting 2023 en de tweede begrotingswijziging 2022 en deze zienswijze kenbaar te maken aan het bestuur van de gemeenschappelijke regeling. Daarnaast biedt het dagelijks bestuur van de ODIJ de jaarstukken en het jaarverslag over het jaar 2021 van de aan ter kennisname. Deze stukken worden vastgesteld door het Algemeen Bestuur van de ODIJ op 13 juli 2022.

JURIDISCH EN BELEIDSKADER

De Omgevingsdienst IJmond is een verbonden partij voor de gemeente Heemstede in de vorm van een Gemeenschappelijke Regeling (GR) en heeft hierin een financieel en bestuurlijk belang. In de, door de raad op 30 september 2021 vastgestelde, Nota verbonden partijen 2021 Heemstede is opgenomen welke bevoegdheden bij welk orgaan behoren. Deze GR ODIJ is een openbaar lichaam en in dat kader kan de raad haar zienswijze kenbaar maken op de ontwerpbegroting 2023 en de tweede begrotingswijziging 2022. Het Algemeen Bestuur stelt de door het Dagelijks Bestuur opgestelde financiële stukken vast. De verantwoordelijke portefeuillehouder van Heemstede is lid van het Algemeen Bestuur. De verantwoording van de jaarcijfers loopt via de reguliere P&C cyclus van de gemeente. Hierover wordt aan de raden geen zienswijze gevraagd.

BESLUIT B&W

1. De raad voor te stellen een positieve zienswijze aan het Dagelijks Bestuur van de Omgevingsdienst IJmond kenbaar te maken op de ontwerpbegroting 2023 en de gevraagde bijdrage in de begroting 2023 op te nemen:
 - 1.a. *onder voorbehoud dat het Rijk voldoende middelen ter beschikking stelt voor de uitvoering van de bodemtaken door Omgevingsdienst IJmond.*
 - 1.b. *en voor de komende jaren de doelstellingen van de GR aan te scherpen en duidelijk vast te leggen.*
2. De raad voor te stellen een positieve zienswijze op de tweede begrotingswijziging 2022 kenbaar te maken aan het Dagelijks Bestuur van de Omgevingsdienst IJmond;
3. De raad voor te stellen kennis te nemen van de jaarrekening 2021 en het concept jaarverslag 2021 van de Omgevingsdienst IJmond;
4. Dit besluit voor te leggen aan de commissie middelen om advies te geven aan de raad (A-stuk).

Raadsbesluit

Raadsvergadering: 30 juni 2022

BESLUIT RAAD

De raad van de gemeente Heemstede;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 24 mei 2022

besluit:

1. Een positieve zienswijze aan het Dagelijks Bestuur van de Omgevingsdienst IJmond kenbaar te maken op de ontwerpbegroting 2023 en de gevraagde bijdrage in de begroting 2023 van de gemeente Heemstede op te nemen;
1.a. onder voorbehoud dat het Rijk voldoende middelen ter beschikking stelt voor de uitvoering van de bodemtaken door Omgevingsdienst IJmond.
1.b. en voor de komende jaren de doelstellingen van de GR aan te scherpen en duidelijk vast te leggen.
2. Een positieve zienswijze aan het Dagelijks Bestuur van de Omgevingsdienst IJmond kenbaar te maken op de tweede begrotingswijziging 2022;
3. Kennis te nemen van de jaarrekening 2021 en het concept jaarverslag 2021 van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst IJmond.

De raad voornoemd,

de griffier,

de voorzitter,

AANLEIDING

De ODIJ is een gemeenschappelijke regeling waarin de gemeenten Heemskerk, Beverwijk, Bloemendaal, Edam-Volendam, Haarlem, Heemstede, Landsmeer, Oostzaan, Purmerend, Uitgeest, Velsen, Waterland, Wormerland, Zandvoort en Provincie Noord-Holland participeren om het basistakkenpakket vergunningverlening, toezicht en handhaving uit te laten voeren. Het Dagelijks Bestuur van ODIJ heeft de jaarstukken 2021, de tweede begrotingswijziging 2022 en de ontwerpbegroting 2023 voorlopig vastgesteld tijdens de vergadering van 30 maart 2022.

In de, door de raad op 30 september 2021 vastgestelde, Nota verbonden partijen 2021 Heemstede is opgenomen dat de Ontwerpbegroting aan de raad wordt voorgelegd voor zienswijze. Dit vindt plaats voordat deze door de het Algemeen Bestuur van de Gemeenschappelijk Regeling (GR) ODIJ wordt vastgesteld.

Deze begroting wordt door het Algemeen Bestuur van de GR tijdens de vergadering van 13 juli aanstaande vastgesteld. Conform de Wet op de Gemeenschappelijke Regeling hebben alle raden van de GR de gelegenheid om hun zienswijze op de Ontwerpbegroting 2023 en de tweede begrotingswijziging 2022 af te geven. In dit besluit vragen we om uw zienswijze kenbaar te maken aan het Dagelijks Bestuur van de GR ODIJ.

Raadsbesluit

Raadsvergadering: 30 juni 2022

We zijn als Gemeenschappelijke Regeling (GR) verplicht voor 1 augustus 2022 een vastgestelde begroting in te dienen bij het ministerie van Binnenlandse Zaken.

MOTIVERING

De doelstelling van deze opgerichte GR is het bereiken en het in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en goede omgevingskwaliteit in het samenwerkingsgebied. Om dit te bereiken is het zogenaamde basistakenpakket ondergebracht in de GR.

Voor het onderbrengen van het volledige milieutakenpakket is de gemeente Heemstede een langlopende dienstverleningsovereenkomst (DVO) aangegaan met de ODIJ. In de DVO zijn afspraken gemaakt over de kwalitatieve dienstverlening op het gebied van de uitvoering van taken op het gebied van milieutoezicht en handhaving bij bedrijven, bodem, geluid, externe veiligheid, groene wetgeving en duurzaamheid. Met als uiteindelijk doel de veiligheid, gezondheid en leefbaarheid in de gemeente Heemstede te waarborgen.

Voor zowel de GR als de DVO zijn de financiële documenten opgesteld zoals opgenomen in de bijlage 1 tot en met 4 van dit besluit. De raden worden in de gelegenheid gesteld om hun zienwijzen te geven op de begroting en begrotingswijziging.

Hieronder volgen de door het college voorgestelde zienwijzen voor zowel de ontwerpbegroting 2023 als de voorgestelde tweede begrotingswijziging 2022 en de motivering voor deze zienwijzen. Vervolgens vindt u een korte toelichting om positief in te stemmen met de voorgestelde resultaatsbestemming van 2021 bij de algemene bestuursvergadering van 13 juli 2022.

Voorgestelde zienwijze op de ontwerpbegroting 2023 ODIJ

Binnen de gestelde doelstellingen en afspraken is de ontwerpbegroting 2023 opgesteld waarin een aantal relevante ontwikkelingen op het moment van opstellen nog onduidelijk zijn en daardoor op een later moment van invloed kunnen zijn op de begroting 2023. Hieronder de meest relevante ontwikkelingen:

- Invoering van de Omgevingswet
- Overdracht van de Bodemtaken van de provincie naar de gemeenten
- Aanbevelingen vanuit het onderzoek van de Commissie van Aartsen

Invoering van de Omgevingswet

De Omgevingswet heeft grote financiële consequenties. Er zijn (nog) geen afspraken gemaakt over de gevolgen die de Omgevingswet kan hebben voor de dienstverleningsovereenkomsten en het bijbehorende uurtarief.

Verwacht wordt dat in 2023 de omvang van de werkzaamheden voor de ODIJ zullen toenemen. Bijvoorbeeld als het gaat om de vraag naar onderzoekskosten ten behoeve van de omgevingsplannen per deelnemer. Deze lopen sterk uiteen waardoor de ODIJ in de financiële ramingen hier geen rekening mee heeft gehouden. Binnen de GR worden hierover gezamenlijk nieuwe afspraken gemaakt.

Overdracht van de Bodemtaken van de provincie naar de gemeenten

Op het moment dat de Omgevingswet in werking treedt worden de bodemtaken van de provincie naar gemeenten overgedragen. Tegelijkertijd worden de financiële middelen vanuit het Provinciefonds naar Gemeentefonds overgeheveld.

Raadsbesluit

Raadsvergadering: 30 juni 2022

De ODIJ wil deze taak namens de gemeente op hetzelfde niveau, zorgvuldig en adequaat uitvoeren en daarom doet de ODIJ een beroep op deze middelen. De financiering van de bodemtaken onder de Omgevingswet is al langere tijd onduidelijk. De verwachting is dat hier medio 2022 meer over bekend wordt. Het Rijk is in overleg met de VNG en het IPO. Vooruitlopend op deze overleggen is het bedrag van onze regio verdeeld via een verdeelsleutel op basis van inwonersaantallen. Voor Heemstede gaat het om een bedrag van € 64.705 voor 2023. Alle bijdragen van de GR staan op pagina 59 van de Ontwerpbegroting (paragraaf 14.3).

Aanbevelingen vanuit het onderzoek van de Commissie van Aartsen

De staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat heeft in 2020 de opdracht gegeven aan de adviescommissie VTH (vergunningverlening, toezicht en handhaving) onder leiding van de heer van Aartsen. Met als hoofddoel welke mogelijkheden ziet de commissie om milieuhandhaving, -toezicht en vergunningverlening in Nederland te versterken met als doel het stelsel effectiever en slagvaardiger te maken?

Een van de aanbevelingen van de Commissie Van Aartsen is komen tot een landelijke normfinanciering in plaats van lokale outputfinanciering. ODIJ heeft geen outputfinanciering maar een inputfinanciering. Uit onderzoek blijkt dat als de ODIJ haar financiering omrekent naar euro per inwoner, dan zit de ODIJ aan de onderkant van de omgevingsdiensten.

Dit betekent dat er een risico bestaat dat een landelijke normfinanciering een stijging van de tarieven met zich mee brengt. De commissie van Aartsen realiseert zich dat dit een beperking in de vrijheid van het budget van lokale en regionale overheid betekent. Toch is het noodzakelijk om toezicht en handhaving effectief te laten zijn en meer milieuschade in de toekomst te voorkomen. Omdat dit een nationaal belang is, moet het Rijk bijdragen aan de financiering van de omgevingsdiensten.

Ten tijde van het opstellen van deze begroting is niets bekend over financiering van het Rijk. De financiering omtrent de bodemdecentralisatie is nog onbekend. Risico's zijn er wanneer de financiering van rijkswege onvoldoende blijkt, of de verdeling van financiën scheef uitpakt. In de Begroting 2022 is de verdeling van deze formatie berekend op basis van het aantal inwoners per gemeente. Wanneer de verdeelsleutel anders blijkt te zijn en dit leidt tot een andere verdeling wordt dit via een begrotingswijziging voor 2023 verwerkt.

Ad 1 Voorgestelde positieve zienswijze op de ontwerpbegroting 2023

Het college stelt voor een positieve zienswijze af te geven op de ontwerpbegroting 2023 onder voorbehoud dat het Rijk voldoende middelen ter beschikking stelt voor de uitvoering van de bodemtaken door Omgevingsdienst IJmond.

Tevens stelt het college voor aan de raad om als zienswijze mee te geven voor de komende jaren de doelstellingen van de GR aan te scherpen en duidelijk vast te leggen. Met het in werking treden van de Omgevingswet, de overdracht van de bodemtaken en zaken zoals de krapte op de arbeidsmarkt, de nieuwe regels rondom stikstof, PFAS en zeer zorgwekkende stoffen, de uitspraak van de rechter

Raadsbesluit

Raadsvergadering: 30 juni 2022

in de Urgenda-klimaatzaak en het rapport van de commissie Aartsen Omgevingsdiensten geven hier aanleiding toe.

De ODIJ is gestart met een eerste aanzet hiertoe. Na installatie van alle nieuwe colleges binnen de GR wordt met de nieuwe bestuurders hierover het gesprek gestart.

Voorgestelde zienswijze op de tweede begrotingswijziging 2022 ODIJ

Naast de zienswijze op de ontwerpbegroting 2023 wordt ook een zienswijze gevraagd op de tweede begrotingswijziging 2022. Op 15 december 2021 heeft het Algemeen Bestuur van de ODIJ de gewijzigde begroting 2022 vastgesteld. Deze wijziging is gedaan om het eerste uitstel van de Omgevingswet in de begroting te verwerken.

Er volgt nu een tweede begrotingswijziging 2022 ODIJ die voor zienswijze wordt voorgelegd aan alle raden van de GR. De hoofdreden voor deze wijziging is dat het in werking treden van de omgevingswet opnieuw is uitgesteld (naar 1 januari 2023). Daarnaast is het cao principe akkoord bekrachtigd.

In deze tweede begrotingswijziging 2022 zijn onder andere de volgende ontwikkelingen verwerkt:

1. Een volgend uitstel van de omgevingswet naar 1 januari 2023
2. Het bekrachtigen van het principeakkoord voor de CAO
3. De vaststelling van de extra bijdrage bouw- en woningtaken voor de gemeente Zandvoort
4. Het vaststellen van het Programma Gezondheid & Luchtkwaliteit IJmond door de gemeenten Velsen, Beverwijk en Heemskerk
5. Investerings in ICT systemen
6. Gedeeltelijke vennootschapsbelasting
7. Uitbreiding taken voor de bodem voor de gemeente Haarlem
8. Gemeente Beverwijk Verduurzaming bedrijven (Greenbiz IJmond)
9. Verplichte aansluiting op systeem Inspectievew

In het hoofdstuk Financiële ontwikkelingen in bijlage 2 bij dit besluit worden bovengenoemde punten toegelicht en in welke mate deze bijdragen aan de voorgestelde begrotingswijziging. Voor Heemstede zijn met name punt 1 en punt 2 van invloed op de gewijzigde begroting 2022.

Ad 2. Voorgestelde positieve zienswijze op de tweede begrotingswijziging 2022

Gezien de geringe invloed op de begroting en de uitgebreide toelichting van de ontwikkelingen die van invloed zijn op de wijziging in de begroting stelt het college voor om een positieve zienswijze af te geven op deze tweede begrotingswijziging 2022.

Ad 3. Kennis te nemen van de voorgestelde resultaatsbestemming 2021 geeft inzicht in de financiën van de GR ODIJ

Zoals opgenomen in de Nota verbonden partijen 2021 Heemstede verloopt de verantwoording van de jaarcijfers via de reguliere P&C cyclus. In dit besluit zijn de jaarrekening en het jaarverslag ter kennisname aan de raad voorgelegd. De jaarrekening voor resultaatsbestemming met accountantsverklaring geeft inzicht in de financiële weerbaarheid van de GR. Samen met het jaarverslag geeft het een

Raadsbesluit

Raadsvergadering: 30 juni 2022

inzicht in de gemaakte keuzes over het jaar 2021. Deze zijn volledig te lezen in bijlage 3 en bijlage 4. Voor de opbouw van een sterk weerstandsvermogen om de toekomstige risico's te kunnen dragen, stemt de gemeente Heemstede positief in met de voorgestelde resultaatsbestemming en dit resultaat toe te voegen aan de Algemene reserve – Weerstandsvermogen. De instemming vindt plaats tijdens de Algemene Bestuursvergadering van 13 juli waar Heemstede door de verantwoordelijk portefeuillehouder wordt vertegenwoordigd. In de financiële paragraaf van dit besluit wordt deze resultaatbestemming nader toegelicht.

FINANCIËN

Ontwerpbegroting 2023 ODIJ

Voor de gemeente Heemstede geldt voor de gemeenschappelijke regeling voor 2023 de volgende bijdrage:

GR-bijdragen deelnemers	GR-bijdrage voor bodemoverdracht	Bijdrage IOV*	Bodemoverdracht o.b.v. inwoners	GR-bijdrage na bodemoverdracht
Deelnemers	€	€	€	€
Gemeente Heemstede	98.011	2.046	64.705	164.763

De bijdrage vanuit de afspraken in de langlopende dienstverleningsovereenkomst is voor Heemstede € 179.958 inclusief de controle op de drank- en horecawet en het digitaal opkopingsregister (het uitgebreide milieutakenpakket en plustaken). In totaal wordt in de begroting van Heemstede voor 2023 het bedrag van € 344.721 begroot. Voor de bodemtaken 2023 is het uitgangspunt dat dit volledig wordt gecompenseerd in de algemene uitkering. Dit is daarmee een budgettair neutrale mutatie. De overige verhogingen passen binnen de indexatie die de gemeente Heemstede in de begroting 2023 hanteert.

Het tarief voor 2022 wordt € 87,90 ten opzichte van € 85,91 in 2022 (gewijzigd tarief). De tariefswijziging 2022 wordt niet aangepast in de begroting 2022 van Heemstede omdat de totale kosten van de wijziging beneden de rapportagegrens van € 25.000 liggen (inclusief de DVO betreft het een mutatie van € 10.500).

Tweede begrotingswijziging 2022 ODIJ

De tweede begrotingswijziging 2022 is voor Heemstede een budgettair neutrale wijziging. Voor de overdracht van de bodemtaken van de provincie naar de gemeenten wordt het benodigde budget vanuit het rijk overgeheveld naar de gemeenten. Deze inkomsten waren ook in de begroting van de gemeente Heemstede opgenomen tegenover de kosten voor het uitvoeren van de bodemtaken. Deze kosten worden door de ODIJ voor heel 2022 in rekening gebracht bij de provincie in plaats van bij de gemeenten. De opbrengsten vanuit het rijk gaan voor heel 2022 naar de provincie Noord-Holland.

Jaarrekening 2021 ODIJ

De Jaarrekening 2021 voor resultaatbestemming is voorzien van een goedkeurende accountantsverklaring. Per 31 december 2021 bedraagt het saldo van de Algemene reserve € 375.000. Op basis van de onderkende risico's zoals in

Raadsbesluit

Raadsvergadering: 30 juni 2022

de tabel staan op pagina 8 van de jaarrekening (bijlage 3) is door een expert het benodigde weerstandsvermogen gesteld op € 467.230. Het weerstandsvermogen is voor resultaatbestemming onvoldoende maar na de voorgestelde resultaatbestemming voldoende. Over bestemming van het positieve exploitatieresultaat wordt besloten door het Algemeen Bestuur tijdens de vergadering op 13 juli 2022.

De stand van de reserves per 31-12-2021

Algemene reserve	375.000
Te bestemmen resultaat *	160.362
Reserve Nieuwbouw	81.440
Reserve vervoermiddelen	20.000
Reserve Transitie RUD	11.411
Totaal saldo reserves	648.213

* Het Algemeen Bestuur besluit in vergadering van 13 juli 2022 op het voorstel tot bestemming van het positieve exploitatieresultaat 2022. Het voorstel luidt als volgt:

Voorstel bestemming positieve exploitatieresultaat 2021	
Bestemmingsreserve "impuls arbeidsmarkt"	68.002
Dotatie aan Algemene reserve - weerstandsvermogen	92.360
	160.362

Als het Algemeen bestuur niet besluit om een bestemmingsreserve te vormen dan keert de ODIJ dit uit aan haar deelnemers. Uitkering vindt plaats naar rato van de inbreng in de GR.

PLANNING/UITVOERING

De afgegeven zienswijze wordt kenbaar gemaakt aan het Dagelijks Bestuur van de ODIJ. Het Dagelijks Bestuur neemt de zienswijze mee in het voorstel aan het Algemeen Bestuur om de Begroting 2023 vast te stellen. Vervolgens worden de stukken definitief vastgesteld door het Algemeen Bestuur van de ODIJ tijdens de vergadering van 13 juli 2022.

BIJLAGEN

1. Ontwerpbegroting 2023 Omgevingsdienst IJmond
2. Tweede begrotingswijziging 2022 Omgevingsdienst IJmond
3. Jaarrekening 2021 getekend inclusief accountantsverklaring
4. Jaarverslag 2021